VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Budjettiosasto

26.1.2023

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Lausuntopyyntönne 23.1.2023, Asiantuntijakuuleminen 31.1.2023/VNS 15/2022 vp/Kirjallinen aineisto

Lähetämme kunnioittaen valiokunnan käyttöön ja edellä viitattua asiantuntijakuulemista varten liitteenä olevan valtiovarainministeriön lausunnon (VN/22704/2021, 18.10.2022) edellä mainitusta valtioneuvoston selonteosta. Lausunnossa ministeriö toteaa, että selonteossa tarkoitettu suunnitelma tausta-aineistoineen on ansiokas työ ja merkittävä tietoaineisto ilmastonmuutokseen sopeutumisen jatkotoimenpiteitä varten. Suunnitelmaan sisältyvät teemat jäsentävät laajaa, monivaikutteista kokonaisuutta ja suunnitelmassa tunnistetut toimenpiteet antavat suuntaa konkreettiselle, sektorikohtaiselle ja horisontaaliselle valmistelulle. Ministeriö viittaa siihen, että suunnitelmaan on perustellusti sisällytetty ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulman vahvistaminen AVI-ELY-strategian laatimisprosessissa sekä perusteluissa että toimenpidekuvauksessa. Samoin suunnitelmassa on perustellusti mainittu julkiset hankinnat yhtenä lisävalmistelua edellyttävistä toimenpiteistä.

Valtiovarainministeriö katsoo ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmassa esitettyjen havaintojen alue- ja paikallistason varautumiskysymyksistä olevan asianmukaiset. Alue- ja paikallishallinnon ilmastoriskien hallinnan parantamiseksi esitetyt toimenpide-ehdotukset, kuten toimijoiden osaamispohjan vahvistaminen, ministeriöiden välisen koordinoinnin kehittäminen ja vuoropuhelun lisääminen eri hallinnontasojen välillä ovat kannatettavia. Ministeriö katsoo, että kuntien ja alueiden kannalta erityisen hyvä on toimenpide-ehdotus 16.1, jossa ehdotetaan laadittavaksi ohjeistus alueellisen sopeutumissuunnittelun tueksi. Ohjeistus kokoaisi tiedot mm. keskeisistä sopeutumisen suunnittelutarpeista ja prosesseista, käytettävissä olevista työkaluista sekä mahdollisista rahoituslähteistä. Tällä toimenpiteellä on mahdollista vaikuttaa eri vaiheessa olevien kuntien ja alueellisten toimijoiden tietopohjan vahvistamiseen ja resursointiin.

Valtiovarainministeriö katsoo, että erityistä huomiota ilmastonmuutokseen sopeutumisen kysymyksissä on suunnitelman toteutusaikana kiinnitettävä alue- ja paikallistason suuriin organisatorisiin muutoksiin ja toimivien yhteistyösuhteiden tukemiseen, kun sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi siirtyvät kunnilta hyvinvointialueiden tehtäviksi. Sekä kunnilla että hyvinvointialueilla on jatkossa merkittävät roolit sopeutumisen ja varautumisen kysymyksissä ja näiden keskinäistä yhteistyötä sekä myös yhteistyötä muiden alueellisten ja kansallisten toimijoiden kanssa tulee tukea muutostilanteessa.

Ystävällisin terveisin

Jyri Inha
Lainsäädäntöneuvos

LIITE

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9